

HOOFDSTUK 9:

De machtswissel tussen Azië en Europa (1600-1800)

De Europeanen integreren de Atlantische Oceaan en de Amerika's in de bestaande internationale economie. Dat is een belangrijk keerpunt. Tot dan toe is de handel beperkt tot Eurazië en Afrika en vanaf de 16de eeuw tot Atlantische Oceaan. Voor het eerst in de geschiedenis is er nu een **echte wereldhandel**, de eerste stappen worden gezet naar een **wereldeconomie**: scheepvaartroutes over de Atlantische, de Stille en de Indische Oceaan zorgen voor een netwerk van 'verbindingswegen' en handelsproducten verspreiden zich over de hele wereld.

Ontdekkingsreizen zorgen voor een groeiende **Europese invloedssfeer**. In Amerika storten de bestaande grote culturen in door toevallige factoren en zijn andere volkeren geen partij voor de militaire Europese macht. In Azië slaagt Europa er niet in het binnenland te controleren en kunnen handelsnederzettingen enkel bestaan wanneer Aziatische schepen vrij kunnen bewegen. Haar invloedssfeer blijft er beperkt tot het water en een aantal eilandengroepen.

De doorbraak in het wetenschappelijk onderzoek en de toepassing van allerlei technieken zal Europa tot een **grootmacht** maken. Economisch én militair wordt het onmogelijk in concurrentie te gaan met de sterk groeiende Europese staten.

	CENTRUM WERELDHANDEL ca. 500 – ca. 1800	CENTRUM WERELDHANDEL ca. 1500 – ca. 1800
Waar	↓	↓ .....
Wie	.....	.....
.....	.....	.....

(vanaf 16e eeuw) .....

.....

wat steeds in drie fasen gebeurde:

1. ....

2. ....

3. ....

(vanaf 17^e eeuw) .....

.....